

Asia: VN/20253/2024

Lausuntopyyntö: Fossiilittoman jouston työryhmän loppuraportti

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Metallinjalostajat haluavat kiittää mahdollisuudesta lausua fossiilittoman jouston tukimekanismia selvittäneen työryhmän raportista.

Yleistä

Vuonna 2023 vihreän teräksen maailmanmarkkinan arvo oli noin 3 miljardia Yhdysvaltain dollaria, kun taas koko teräsmarkkinan arvo ylsi 1 500 miljardiin dollariin. Suomella on merkittävä mahdollisuus päästä osalliseksi vähähiilisten erikoisterästen ja metallien kasvumarkkinoista. Tämä kuitenkin edellyttää ennen kaikkea tasaisesti saatavilla olevaa puhdasta ja edullista sähköä.

Tuuli- ja aurinkoenergian tuotannon lisääntyessä rinnalle tarvitaan myös sähkön kulutusjoustoja ja energian varastointiratkaisuja. Näiden lisäksi on turvattava teollisuuden tarvitsemien tasaisesti tuottavien perusvoimalähteiden riittävyys. Raskaan teollisuuden tuotanto on luonteeltaan heikosti joustavaa, ja sen mittakaavat ovat valtavia. Esimerkiksi Arctialin Kokkolan alumiinitehtaan kehityshanke arvioi sähkön tarpeekseen noin 7 terawattituntia vuodessa. Energiaintensiiviset tuotantolaitokset suunnitellaan toimimaan mahdollisimman suurella käyttöasteella, ei joustamaan suuressa mittakaavassa kysynnän mukaan. Tämän vuoksi kannatamme lähtökohtaisesti sellaisia keinoja, jotka pyrkivät edistämään sähkön kulutusjoustoja ensisijaisesti muualla kuin raskaassa prosessiteollisuudessa.

Yksityiskohtaiset huomiot

3.1. Tuen tyyppin osalta painotuksen tulisi olla selkeästi ns. greenfield projekteissa. Kiintiö täysin uusille investoinneille on hyvä lähtökohta. Sähköntuotannon tehonkorotusten sekä käyttöiän pidennyksen kannalta oleellisten komponenttien uusiminen on tärkeä näkökulma, mutta pitäisi pikemminkin nähdä osana normaalia operatiivista toiminnan ylläpitoa. Tuen määrästä on todettu seuraavaa: ”korkeintaan kapasiteetin todellinen investointikustannus, mikä kannustaa hakemaan tuloja myös markkinoilta, jotta investoinnille on mahdollista saada tuottoa.” Esitetty tuen maksimaalinen määrä vaikuttaa korkealta ja edellyttää hyviä perusteluja toteutuakseen. Kriteereistä tai yhteensopivuudesta EU:n valtiotukisääntöjen kanssa ei ole mainintaa.

3.3. Joustavuuden määrittelyssä on päädytty, että fossiilittoman jouston tukimekanismi kannattaa kohdistaa pitkäkestoiseen joustoon. Kannatamme tätä näkemystä. Esityksessä hankittavan kapasiteetin on kyettävä säästä riippumatta (ja yllättäviä epäkäytettävyksiä lukuun ottamatta) vähintään 18 tunnin yhtäjaksoiseen sähköntuotantoon tai kuorman laskemiseen (mahdollinen kulutusjousto) ensimmäisen vuorokauden osalta ja vähintään 15 tuntiin seuraavan neljän vuorokauden osalta. Toinen vaihtoehto oli ensimmäisen vuorokauden osalta 24 tuntia ja seuraavien vuorokausien osalta vastaavasti 15 tuntia. Toimintamme luonteen vuoksi jälkimmäinen vaihtoehto olisi tarjonnut meille paremman suojan hintavaihteluilta.

3.6.1 Teknisten vaatimusten osalta maksimitehon (150 MW) asettamista perusteltiin pyrkimyksellä maantieteelliseen hajauttamiseen. Hajauttamisella on oma merkityksensä, mutta suuren sähköntarpeemme näkökulmasta ison mittakaavan ratkaisuilla olisi voinut olla koko mekanismin kustannustehokkuutta parantava vaikutus.

3.8. Tarjouskilpailun pisteyttämisperusteissa olisimme antaneet suuremman painoarvon ajoaikakyvykkyydelle.

Arviota tukimekanismin vaikutuksesta sähkömarkkinoihin ja tätä kautta sähköjärjestelmän kokonaiskustannuksiin ei ole annettu. Jatkovalmistelussa ja/tai päätöksenteossa tästä tulisi muodostaa käsitys.

Vuori Saku
Metallinjalostajat ry